

АНАЛІЗ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ЩОДО ЗАЛЕЖНОСТІ ЯКОСТІ ВОДНИХ ВИТЯГІВ ВІД ВИДУ УПАКОВАННЯ

Филипюк О. М., Вишневська Л. І., Охота А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Останні десятиліття відроджується інтерес до лікувальних та лікувально-профілактичних засобів природного походження. Основним фактором стало те, що лікарська рослинна сировина (ЛРС), а також фітопрепарати, отримані на її основі, характеризуються можливістю тривалого застосування, високою безпекою при достатній ефективності, простотою виготовлення та застосування. Як найпростіша та стародавня лікарська форма нас цікавлять настої. Для виготовлення водних витягів використовують усі морфологічні групи лікарської рослинної сировини: квітки, листя, трава, стовпчики з приймочками, бруньки, кора, плоди, насіння, підземні органи, супліддя.

Мета дослідження. Метою нашої роботи було провести аналіз щодо повноти екстракції біологічно активних сполук із досліджуваної лікарської рослинної сировини недозованої та дозованої у фільтр-пакети і визначити доцільність розробки лікарських препаратів у означеному виді упаковки.

Методи та об'єкти дослідження. використовували бібліосемантичний, аналітичний, логічний методи – при проведенні аналізу джерел літератури.

Основні результати. В основному ЛРС випускається у пачках, однак, велика їх кількість має таке упаковання, як фільтр-пакети (ФП). З одного боку, такий вид упаковання зручний у використанні, однак, розміри частинок сировини в них знаходяться в широких межах від 2 мм до 0,16 мм і менше, що вимагає додаткового вивчення щодо виходу біологічно активних речовин (БАР), їх концентрацій у водних витягах та впливу на цей процес матеріалу самих фільтр-пакетів. Перехід БАР із рослинної сировини у водні витяги визначається не лише розміром частинок, а й морфологічними особливостями сировини та її хімічним складом.

У пачках та фільтр-пакетах на вітчизняному фармацевтичному ринку є оману кореневища та корені, шипшини плоди, м'яти перцевої листя, пижма квіти, кропиви листя, материнки трава, лепехи кореневища, золототисячника трава, деревію трава, ромашки квітки, полину гіркою трава, валеріани кореневища з коренями, звіробою трава, меліси листя, календули квітки, чистотілу трава та ін. За результатами опитувань, використанню лікарської рослинної сировини у фільтр-пакетах надають перевагу більше 50 % споживачів.

При цьому, у нормативній документації, що регламентує виготовлення водних витягів (накази, настанови) відсутні будь-які вказівки на використання для ЛРС будь-якого упаковання, а ДФ України (вид.1, доп. 2) у статті «Лікарські рослинні чаї» вказує, що «лікарські рослинні чаї звичайно поставляють «in bulk» або в пакетиках», і до них висувається вимога однорідності маси.

Висновки. Доцільним є дослідження водних витягів щодо повноти екстракції БАР із досліджуваної ЛРС із різного виду упаковання.